

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 26 februari 1943 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1943/44 under riksstatens tredje huvudtitel, avseende anlagen inom utrikesdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.
(1:a avd.)

Utrikesdepartementet.

1:o) **Utrikesdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tredje huvudtiteln (punkt 1, sid. 1—3 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 4 januari 1943) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för utrikesdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Utrikesdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 882,000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *B. Holmgren* väckt motion (II: 30), vari hemställts, att den å övergångsstat placerade befattningen såsom förste arkivarie (och föreståndare för chiffreringskansliet) i utrikesdepartementet måtte återuppföras å den ordinarie staten och i likhet med övriga förste arkivariefattningar placeras i lönegrad A 26.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Departementschefens förslag innebär en sänkning av förevarande anslag från 893,000 kronor med 11,000 kronor till 882,000 kronor. Därvid har anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän ansetts kunna minskas med 15,000 kronor på grund av viss omplacering av biträdespersonalen m. m., under det att anslagsposten till rörligt tillägg föreslagits ökad med 4,000 kronor.

Med anledning av det motionsvis gjorda yrkandet vill utskottet erinra därom, att en av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga verkställd översyn av det civila avlöningsreglementets tjänsteförteckning var föremål för behandling vid föregående års riksdag. Därvid ifrågasattes icke någon ändring av den å övergångsstat i utrikesdepartementet uppförde arkivariens löneställning. Ut-

Utskottet.

skottet anser, att några sådana förhållanden icke inträffat, som nu skulle påkalla ändrad löneställning för ifrågavarande befattningshavare. På grund härav och med hänsyn till angelägenheten av att i nuvarande läge största möjliga varsamhet iakttages i frågor rörande uppflyttning av befattningar i högre lönegrad, avstyrker utskottet den föreliggande motionen.

Då utskottet lämnat utan erinran vad departementschefen under nu förevarande punkt föreslagit, får utskottet under återopande av det anförda hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen II: 30,

a) godkänna följande avlöningsstat för utrikesdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.		Kronor.
1. Avlöning till departementschefen, ministern för utrikes ärendena		30,000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		532,000
3. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t		10,000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal		176,000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	Kronor.	
a. Representationsbidrag till ministern för utrikes ärendena		20,000
b. Representationsbidrag till kabinettssekreteraren		6,000
c. Hyresbidrag till kabinettssekreteraren		4,000
d. Representationsbidrag till chefen för pressbyrån		6,000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		98,000

Summa kronor 882,000;

b) till *Utrikesdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 882,000 kronor.

2:o) **Utrikesdepartementet: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, sid. 3 och 4) att till Utrikesdepartementet: Omkostnader för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 690,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 745,000 kronor.

Med hänsyn till belastningen föreslås, att anslagsposten till rese- och flyttningssättningar höjes med 10,000 kronor, under det att anslagsposten till

expenser sänkes med 75,000 kronor. Under erinran att kostnaderna för chifferingsmateriel avföras under förevarande anslag, förordar departementschefen, att en särskild anslagspost för detta ändamål å förslagsvis 10,000 kronor uppföres i omkostnadsstaten för nästa budgetår.

Den verkställda beräkningen av förevarande omkostnadsanslag har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Utrikesdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 690,000 kronor.

3:o) **Utrikesdepartementet: Förstärkning av personalorganisationen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 4) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrikesdepartementet: Förstärkning av personalorganisationen* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 400,000 kronor.

Sveriges representation i utlandet.

4:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatisk och konsulär personal m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 5—9) att

dels godkänna av departementschefen förordad förteckning över diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatisk och konsulär personal m. m. för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 3,020,000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehäft

dels en inom första kammaren av herr *G. Branting* väckt motion (I: 151), vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära utredning om önskvärheten av en utvidgad och förstärkt svensk representation i utlandet samt framläggande av de förslag, vartill utredningen må föranleda;

dels ock en inom samma kammare av herr *R. Lindström* väckt motion (1: 152), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t framhålla önskvärheten av att prövningen av spörsmålet om effektivisering av Sveriges officiella representation i Amerikas förenta stater snarast möjligt kommer till stånd.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2,989,000 kronor.

Departementschefen har meddelat, att sändebudet i Washington, efter yttrande från konsuln i Chicago, framlagt förslag om förändring av vicekonsulatet i Minneapolis till konsulat. Enligt vad sändebudet framhåller, skulle därigenom detta från rikssvenska utgångspunkter betydelsefulla utrikesorgan komma att även i yttre måtto få en ställning mera motsvarande sin uppgift. Likaså skulle man genom en dylik åtgärd komma att utåt giva uttryck för uppskattning av den till följd av utvecklingen ökade betydelsen ur politisk, ekonomisk och allmän synpunkt hos det vidsträckta område av Förenta Staterna, som till naturligt centrum har tvillingstäderna Minneapolis och St. Paul. Därjämte skulle man från rikssvensk sida på ett lyckligt sätt framhäva sin insikt om att dessa städer utgöra tyngdpunkten i Förenta Staternas utan tvekan förnämsta svenskdistrikt. Sändebudet har i detta sammanhang anmält, att de ledande svenskarna i Minnesota-distriktet, med anslutning från vida kretsar, till honom framfört en direkt vädjan, att Sveriges representation måtte höjas till ett självständigt konsulat — andra länder, såsom Belgien, Nederländerna och Norge, vore företrädda av honorärkonsulat — och att Sveriges förståelse och intresse för stärkande av banden med svenskarna i denna del av Förenta Staterna därigenom måtte understrykas.

Departementschefen har tillstyrkt ifrågavarande förslag och funnit det samma välmotiverat även med hänsyn till vicekonsulatets administrativa huvuduppgift, arvsrådsverksamheten, vilken blivit alltmera krävande. I detta sammanhang har departementschefen framhållit, att utbyggandet av Sveriges representation överhuvud taget i Förenta Staternas centrala delar, vilkas politiska och ekonomiska betydelse alltmer framträtt, är en fråga, som redan vid tidigare tillfällen övervägts och som synes departementschefen böra framdeles bliva föremål för en allsidig prövning.

Departementschefen föreslår alltså, att från och med nästkommande budgetår å ordinarie stat uppföres en konsulsbefattning i lönegraden A 30 med placering i Minneapolis, i samband varmed den nuvarande befattningen i lönegraden A 26 skulle utgå ur staten. Därest den nuvarande vicekonsuln utnämnes till innehavare av den nya befattningen, skulle den omedelbara merutgiften under avlöningsposten stanna vid omkring 900 kronor. Därutöver skulle tillkomma skillnaden mellan ortstillägg för konsul och vicekonsul i Förenta Staterna, utgörande enligt gällande stat 4,000 kronor.

Departementschefens förslag innebär vidare, att delposten till prisutjämningsstillägg med hänsyn till prisnivåns och valutaförhållandenas utveckling i vissa främmande länder höjes med 60,000 kronor, varvid förutsättes att restriktiva beräkningsgrunder komma att tillämpas. I övrigt föreslås nedräkning av vissa anslagsposter.

Departementschefens förslag om förändring av vicekonsulatet i Minneapolis till ett självständigt konsulat, varigenom konsulsbefattningen därstädes skulle **uppflyttas till lönegraden A 30**, finner utskottet vara ur flera synpunkter väl motiverat och tillstyrker detsamma. Vad departementschefen i övrigt under förevarande punkt föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Med anledning av de i motionerna I: 151 och I: 152 gjorda yrkandena får utskottet erinra därom, att Kungl. Maj:t den 5 februari 1943 fattat beslut om utredning av frågan rörande Sveriges kommersiella och kulturella förbindelser med de transoceaniska länderna, därvid särskild betydelse ansetts böra tilläggas handelsförbindelserna med de nord- och sydamerikanska kontinenterna. Utredningen skall även omfatta frågan om utrikesrepresentationens anordnande och sammansättning samt upplysningsverksamhetens bedrivande. Utskottet vill uttala sin tillfredsställelse över att dessa betydelsefulla spörsmål nu bliva föremål för närmare utredning och anser begränsningen av utredningen till att nu omfatta de transoceaniska länderna — särskilt de nord- och sydamerikanska staterna — vara motiverad med hänsyn till den alltmer ökade uppmärksamhet, som dessa länder i kommersiellt och kulturellt avseende påkalla. Utskottet förväntar, att det igångsatta utredningsarbetet bedrivs med all den skyndsamhet som omständigheterna medgiva, så att när fredliga förhållanden åter inträtt Sveriges politiska, kulturella och kommersiella intressen i främmande länder kunna bliva på ett effektivt sätt tillgodosedda.

Då sålunda en utredning i huvudsaklig överensstämmelse med det i ovanberörda motioner angivna syftet igångsatts, torde desamma icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

- I. att riksdagen må
a) godkänna följande förteckning över diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat:

- A. Placerade vid beskickning eller lönat konsulat:
11 sändebud	B	3
14 sändebud	B	2
8 generalkonsuler	B	2
20 legationsråd, handelsråd eller konsuler	A	30
13 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	A	26
8 andre legationssekreterare eller andre vicekonsuler	A	21
20 förste kanslister eller kanslister	}	A 16
		eller A 12.
- B. Placerade enligt Kungl. Maj:ts beprövande:
2 legationsråd, handelsråd eller konsuler	A	30.

Extra ordinarie tjänstemän i lönegrad högre än 20:

- A. Placerade vid beskickning eller lönat konsulat:
 2 sändebud ..... B 2
 1 legationsråd ..... Eo 30.
- B. Placerade enligt Kungl. Maj:ts beprövande:
 3 förste legationsssekreterare eller vicekonsuler .... Eo 26
 3 andre legationsssekreterare eller andre vicekonsuler Eo 21;
- b) godkänna följande avlöningsstat för diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.	Kronor.
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1,033,000
2. Exspektansarvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	75,000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	90,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	Kronor.
a. Ortstillägg, <i>förslagsvis</i>	1,170,000
b. Barnbidrag, <i>förslagsvis</i>	100,000
c. Utomeuropeiskt tillägg, <i>förslagsvis</i>	178,000
d. Chargé d'affairestillägg, <i>förslagsvis</i>	6,000
e. Bidrag för inköp av automobil, <i>förslagsvis</i>	10,000
f. Ersättning för hållande av automobil, <i>förslagsvis</i>	30,000
g. Förflyttningsbidrag, <i>förslagsvis</i>	30,000
h. Språktillägg, <i>förslagsvis</i>	8,000
i. Prisutjämningsstillägg	150,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	140,000
Summa kronor	3,020,000;

c) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatsk och konsulär personal m. m.* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 3,020,000 kronor;

II. att motionerna I: 151 och I: 152 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

5:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, sid. 9 och 10) att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för attachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44;

dels ock till Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 414,000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 346,000 kronor.

Departementschefen har funnit en ökning av antalet attachéer erforderlig, till följd varav anslagsposten till avlöningar föreslås höjd med 10,000 kronor. Vidare förordas en höjning av anslagsposten till ortstillägg med 36,000 kronor, beroende på att antalet attachéer, som tjänstgöra utom Europa och alltså äga uppbära högre ortstillägg, ytterligare ökats. Anslagsposten till rörligt tillägg synes samtidigt böra höjas med 2,000 kronor. Liksom under nästföregående punkt föreslagits synes departementschefen jämväl under avlöningsstaten till attachéer böra upptagas en särskild anslagspost till prisutjämningsstillägg, som beräknats till 20,000 kronor.

Utskottet har icke haft något att erinra mot den äskade medelsanvisningen och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för attachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.	Kronor.
1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	195,000
2. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän (ortstillägg), <i>förslagsvis</i>	172,000
3. Prisutjämningsstillägg	20,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	27,000
Summa kronor	414,000;

b) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 414,000 kronor.

6:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 10 och 11), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en ökning med 8,000 kronor, beroende i huvudsak på att en särskild anslagspost till prisutjämningsstillägg ansetts böra uppföras under anslaget. hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för pressattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.	Kronor.
1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	26,500
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	49,000

3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän (ortstillägg), <i>förslagsvis</i>	Kronor. 54,800
4. Prisutjämningsstillägg	7,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	7,700

Summa kronor 145,000;

b) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 145,000 kronor.

7:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 11), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 110,000 kronor, beroende på ökad arbetsbelastning och stigande levnadskostnader i utlandet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 810,000 kronor.

8:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, sid. 12) att till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Departementschefen förordar en höjning av anslaget med 100,000 kronor, varav 50,000 kronor bero på ökad arbetsbelastning och stigande levnadskostnader. Den återstående höjningen är föranledd därav, att avlöningarna till portvakter, gårdskarlar m. fl. vid statens fastigheter i utlandet, vilka nu bestridas från statens allmänna fastighetsfond, ansetts böra överflyttas till förevarande anslag.

Utskottet.

Vad departementschefen under nu ifrågavarande punkt föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

9:o) **Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän. Ersättningar åt olönade konsulter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 9 och 10, sid. 12 och 13), vilka i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen innebära av den ökade arbetsbelastningen och de stigande kostnaderna föranledda höjningar beträffande förstnämnda anslag med 20,000 kronor och beträffande sistnämnda anslag med 30,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa

- a) till *Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän* ett reservationsanslag av 125,000 kronor;
- b) till *Ersättningar åt olönade konsulter* ett förslagsanslag av 250,000 kronor.

10:o) **Rese- och flyttningersättningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, sid. 13), vilket i förhållande till medelsanvisningen för innevarande budgetår innebär oförändrat anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rese- och flyttningersättningar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

11:o) **Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat. Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 12 och 13, sid. 13) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa
- a) till *Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat* ett förslagsanslag av 310,000 kronor;
  - b) till *Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat* ett förslagsanslag av 290,000 kronor.

Internationella förhandlingar m. m.

12:o) **Särskilda förhandlingar med främmande makter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, sid. 14), vilket i förhållande till nu löpande budgetår innebär oförändrat anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda förhandlingar med främmande makter* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

13:o) **Tillfälliga representationskostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, sid. 14) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälliga representationskostnader* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

14:o) **Riksdagens interparlamentariska grupp.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, sid. 14) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksdagens interparlamentariska grupp* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 9,000 kronor.

Diverse.

15:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond (punkt 17) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

16:o) **Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, sid. 15 och 16) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett förslagsanslag av 350,000 kronor.

17:o) **Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslands-svenskar.** På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning (punkt 19, sid. 16 och 17), vilken i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 80,000 kronor.

18:o) **Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20, sid. 17) att till Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 250,000 kronor.

Upplysningsnämnden beräknar anslagsbehovet för nästkommande budgetår till ett oförändrat belopp av 250,000 kronor. Anslaget föreslås fördelat efter samma grunder som för innevarande budgetår. Det belopp av 12,000 kronor, som hittills beräknats för arvode åt Tidningarnas telegrambyrås ombud i Rom, föreslås i nämndens anslagsberäkning i stället utgå till upplysningsverksamhet i Italien. Ändringen föranledes av att upplysningsverksam-

heten i Italien under nästa budgetår kommer att bedrivas i nya former, efter det att telegrambyråns ombud frånträtt sin hittillsvarande befattning.

Departementschefen har icke haft någon erinran mot de av upplysningsnämnden gjorda beräkningarna. Enligt departementschefens mening bör det få ankomma på Kungl. Maj:t att vid fördelning av anslaget för nästkommande budgetår närmare pröva medelsbehovet för de olika av upplysningsnämnden förutsedda ändamålen.

Utskottet, som vill framhålla betydelsen under nuvarande förhållanden av här ifrågavarande verksamhet, tillstyrker det för ändamålet äskade anslaget. Det bör enligt utskottets mening få ankomma på Kungl. Maj:t att vid fördelning av anslaget för nästkommande budgetår närmare pröva medelsbehovet för de olika förutsedda ändamålen.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 250,000 kronor.

19:o) **Statens informationsstyrelse: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 21) jämte den i samband därmed väckta motionen II: 3 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

20:o) **Statens informationsstyrelse: Omkostnader.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 22) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

21:o) **Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23, sid. 21) att till Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 12,000 kronor.

Vidare har uti en inom första kammaren av herr *J. Nilsson* i Malmö väckt motion (I: 73) hemställts, att riksdagen måtte till freds- och utrikespolitisk upplysning för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 25,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

I riksstaten för innevarande budgetår är för här avsedda ändamål under rubriken »Freds- och utrikespolitisk upplysning» uppfört ett anslag av 12,000 kronor. Denna beteckning av förevarande anslag, vilket tidigare benämnts »Upplysningsarbete för freden», tillkom genom beslut av 1942 års riksdag i

enlighet med ett motionsvis framfört yrkande och under framhållande av att anslagets uppgift vore »att befrämja upplysningsverksamhet rörande såväl internationella spörsmål som mellanfolkligt samarbete». Då denna benämning av anslaget synes departementschefen vara mindre tillfredsställande ur formell synpunkt, har anslaget, i nära anslutning till riksdagens anförda uttalande, ansetts lämpligen böra givas den ändrade rubrik, som ovan angivits. Beträffande anslagets storlek förordar departementschefen, att samma belopp anvisas för nästkommande som för innevarande budgetår.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning frågå Kungl. Maj:ts förslag i fråga om medelsanvisningen under denna punkt och tillstyrker alltså anvisande av ett anslag av 12,000 kronor för här ifrågavarande ändamål. Härav följer, att utskottet avstyrker den i ämnet väckta motionen.

Beträffande användningen av anslaget torde det böra liksom hittills få ankomma på Kungl. Maj:t att fördela de anvisade medlen. -

Den föreslagna ändringen av anslagets rubrik finner utskottet sig kunna tillstyrka.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen I: 73, till *Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor* för budgetåret 1943/44 anvisa ett anslag av 12,000 kronor.

22:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, sid. 22), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 18,000 kronor.

23:o) **Extra utgifter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, sid. 22) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 30,000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1943/44 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

24:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 26 och 27, sid. 22) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1943/44 anvisa
a) till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 13,000 kronor;

b) till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

25:o) **Kristillägg.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 28) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 26 februari 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Gränebo, Torsten Ström, Sven Larsson, Andrén, Karl Andersson, friherre De Geer, Björkman, Åqvist, Boman* och *Gillström*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Danielsson, Ward, Persson* i Falla, *Lindberg* i Umeå, *Hansson* i Rubbestad, *Bergström* och *Lindholm*.

Reservation

vid *punkten 21:o*) (Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor) av herrar *Joh. Nilsson* i Malmö, *Karl Andersson* och *Lindberg* i Umeå, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen I: 73.